

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

## Patent Cooperation Treaty

Patentová ochrana vynálezů byla v minulosti velmi úzce vázána na území jednoho konkrétního státu, který ji poskytl. V roce 1970 byla uzavřena Patent Cooperation Treaty (PCT - česky smlouva o patentové spolupráci), jejímž hlavním cílem bylo odbourání nutnosti žádat o přiznání patentu v každém státě samostatně, zjednodušení administrativního procesu unifikací formálních požadavků na žádost o přiznání patentu a snížení její ekonomické náročnosti. Jaký je tedy současný stav a jak může jednotlivý vynálezce z tak malé země jako je ČR získat uznávanou patentovou ochranu pro celý svět?

Patentová ochrana vynálezů byla v minulosti velmi úzce vázána na území jednoho konkrétního státu, který ji poskytl. V roce 1970 byla uzavřena Patent Cooperation Treaty (PCT - česky smlouva o patentové spolupráci), jejímž hlavním cílem bylo odbourání nutnosti žádat o přiznání patentu v každém státě samostatně, zjednodušení administrativního procesu unifikací formálních požadavků na žádost o přiznání patentu a snížení její ekonomické náročnosti. Jaký je tedy současný stav a jak může jednotlivý vynálezce z tak malé země jako je ČR získat uznávanou patentovou ochranu pro celý svět?

Z materiálního hlediska je podstatné, aby každý žadatel o patentovou ochranu prokázal, že jeho aktuální vynález je posunem dále na poli lidského poznání („inventive step“), je nový, čili dosud nikdo s ničím takovým nepřišel („novelty“) a zároveň je využitelný pro hromadnou výrobu/použití („industrial application“). Do uzavření PCT se takovéto požadavky spolu s dalšími vyžadovanými jednotlivými patentovými úřady prokazovala pro každý stát odděleně (s výjimkou některých regionálních patentových systémů) a docházelo tak k neustálému opakování formálních úkonů a plýtvání časem i energií. PCT vstoupila v platnost 24. ledna 1978 s počátečními 18 smluvními státy. V současné době (stav k 23.5.2001) má 112 smluvních států (včetně České republiky), přičemž ratifikační listiny jsou uloženy u a celá PCT je spravována Světovou organizací duševního vlastnictví (WIPO) se sídlem v Ženevě.

Mezinárodní žádost o přiznání patentu může podat jakákoli právnická či fyzická osoba se sídlem (bydlištěm) v některém ze smluvních států a může tak učinit ve většině případů na svém národním patentovém úřadě, který pro tyto účely má postavení registračního místa PCT. Mezinárodní žádost má ke dni jejího podání stejné účinky jako žádost ve všech smluvních státech, které žadatel ve své žádosti označil. Pro jistotu ihned zdůrazníme, že samotný patent pro každý jednotlivý stát neuděluje nějaká autorita systému PCT, ale samotné patentové úřady v každém státě samostatně, ale děje se tak na základě jediné žádosti a mezinárodního průzkumu, který je pouze eventuelně doplněn průzkumem národním. Žádný smluvní stát však nesmí mít větší administrativní požadavky, než má jednotná PCT procedura.

Nezbytnou součástí mezinárodní patentové žádosti je opět jednotný systém poplatků, které jsou splatné v jedné měně a u jednoho (registračního) úřadu pro celý systém PCT (resp. pro všechny zvolené státy). Tyto poplatky se skládají ze tří součástí, kterými jsou: poplatek registračnímu úřadu, poplatek kompenzující mezinárodní patentový průzkum a poplatek ve prospěch WIPO jako řídicího orgánu. V této souvislosti je zajímavé zmínit, že žadatelé ze zemí, jejichž roční příjem na osobu je nižší než 3,000,- USD mohou požadovat redukci výše poplatků až o 75%.

Mezinárodní patentovou žádost je možné (mj. v závislosti na požadavcích registračního úřadu) podávat v těchto jazycích: čínština, angličtina, francouzština, němčina, japonština, ruština a španělština.

Každá mezinárodní patentová žádost podléhá mezinárodnímu průzkumu, kterým se rozumí odborný průzkum v předchozích patentových žádostech a odborné literatuře, a jehož výsledkem je zpráva o mezinárodním průzkumu („international search report), s níž se žadatel může obvykle seznámit 4-5 měsíců po podání žádosti. Tento mezinárodní průzkum však provádějí již pouze vybrané patentové úřady, v Evropě konkrétně rakouský, evropský, ruský, španělský a švédský. Zpráva o mezinárodním průzkumu slouží zejména jako ukazatel pro žadatele, zda na základě dříve podaných žádostí má šanci na přiznání patentu v jím zvolených státech a zda je pro něho tedy ekonomicky výhodné pokračovat v úsilí o přiznání patentu. Zároveň má žadatel možnost (pokud zpráva vyznívá spíše v jeho neprospěch) doplnit původní žádost a lépe odlišit svůj vynález od dřívějších.

Na základě této zprávy může pak žadatel požádat o provedení mezinárodního předběžného prověření (preliminary examination), jehož výsledkem je zpráva žadateli a jednotlivým patentovým úřadům ve zvolených státech, zda žádost splňuje v úvodu zmíněné požadavky (novost, posun v poznání a průmyslová využitelnost).

Závěrečná a svým způsobem nejdůležitější část (národní fáze) v PCT procesu začíná nejdříve po uplynutí dvaceti měsíců od podání žádosti a jedná se o řízení před patentovým úřadem v každém vybraném smluvním státě a ten také, jak již bylo řečeno, rozhoduje o přiznání či nepřiznání patentové ochrany. Podstatné z hlediska nákladů žadatele je, že poplatky za přiznání patentové ochrany v každém státě musí žadatel zaplatit až před začátkem této národní fáze, do které v případě pro něho nepříznivého vývoje vůbec nemusí vstupovat.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | [www.epravo.cz](http://www.epravo.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | [www.epravo.cz](http://www.epravo.cz)

## Další články:

- [Žaloba na fair exit vůči společníkům s. r. o. jednajícím ve shodě](#)
- [Platformová práce: Nenápadná revoluce v českém pracovním právu](#)
- [Srážka za prodej v insolvenční při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [10 otázek pro ... Jakuba Jirovského](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Švarcsystém a podnikání v IT - nelegální práce](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenční – judikaturní závěry](#)
- [Aktuální úprava výpovědní doby dle zákoníku práce: komparace napříč Evropou](#)